

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Csütörtök
1927 július 7.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA
12
FILLÉR.

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és Nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 36 Pengő, 1/4 évre 18 Pengő, 1/8 évre 9 Pengő, 1 óra 3 Pengő. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXV. évf. 151. szám.

Pásztor Miksa kormányfőtanácsos nyilatkozata a Debreczeni Első Takarékpénztár és a Takaré- és Hitelintézet fuziójáról

A város a Debreczeni Első részvényeknek 70 százalékát szerzi meg. — 2 és fél Takaré- és Hitelintézeti részvény 1 Debreczeni Elsőért

Azok a tárgyalások, amelyeket Debrecen város vezetősége a Debreczeni Első Takarékpénztár részvénytöbbségének megszerzéséről folytatott, befejezést nyertek és Magoss György dr. polgármester ma délelőtt a törvényhatósági bizottság tagjainak jelentékeny részét értekezletre hívta össze, hogy a részvényvásárlás ügyét eléjük terjessze. Ezen az értekezleten Pásztor Miksa kormányfőtanácsos, a Pénzügyi Központ helyettes vezérigazgatója tüzstesen ismertette a tranzakció részleteit és az értekezlet egyhangúlag hozzájárult ahhoz a tervhez, amelyet a város vezetősége a részvényvásárlás ügyében a törvényhatósági bizottság közgyűlésének napirendjére ajánlott.

A nagyszabású pénzügyi művelet dolgában kérdéssel fordultunk Pásztor Miksa kormányfőtanácsoshoz, aki az ügy előzményeiről és részleteiről a következő felvilágosítást adta munkatársunknak:

— Debrecen város polgársága iránti állandó nagyrabecsüléséből következően, hogy mindenkor készséggel állók a város rendelkezésére, amióta a szövetkezeti kérdésnek közmegelegedésre történt megoldása alkalmából Debrecen közönségével kapcsolatot teremtettem. Bár nagy elfoglaltságom miatt már hosszabb ideje nem volt módomban Debrecenbe jönni, mindenkori örömmel támogattam a város hiteligényeiben. E szolgáltatásomnak tudom be azt a megfizetést, hogy Debrecen város polgármestere, amikor a Takaré- és Hitelintézetnek a Debreczeni Első Takarékpénztárba olvasztására vonatkozó terv fölmerült, felkért arra, hogy e tranzakcióra vonatkozólag szakértői véleményt adjak úgy a debreceni piac, mint az általános közhitel szempontjából. Minthogy az eszmét a koncentrációs gondolat kiépítése miatt és azért is, mert a tranzakció révén bizonyos közérdekű hitelműveletek könnyebben bonyolíthatók le, másrészt pedig, mivel a helyi pénzügyi intézetek, a fővárosi bankfiók és a fővárosi intézetek helyi affiliációi a tervbevetett fuzióval nem kapnak versenytársat, szívesen elvállaltam a szakértői megbízást.

— A megajtott vizsgálat alapján arra az eredményre jutottam, hogy azon az alapon, amelyen a terv felépült, — t. i. részvényesére és a még szükséges részvénytöbbség megszerzése útján — a tranzakció a város vagyoni helyzetére csak kedvező lehet, mert a Debreczeni Első Takarékpénztárban olyan értékek vannak, amelyek a részvényekért fizetett árak megfelelő ellenértéket nyújtanak, tehát a város bevonulása a pénzügyi intézetbe hasznos tőkebefektetést, kedvező tőkekonzerválást jelent. Vélemé-

nyemet a mai napon előszóval is kifejtettem azon az értekezleten, amelyet a város polgármestere a városi tanács tagjaival, a Debreczeni Első képviselőivel és a törvényhatósági bizottság tagjaival tartott és ez alkalommal a fuzió technikájára vonatkozólag is utbagazítást adtam.

A tranzakció elvileg létrejöttnek tekinthető és véglegesítése attól függ, hogy a két pénzügyi intézet igazgatóságai a fuzióval kapcsolatos részvényeser aránya, az egyes intézetek vagyoni helyzetének eredménye tekintetében megegyezzenek, a közgyűlések a fuziót egyhangúlag kimondják, a bíróságnál bejegyeztessék. Debrecen város közgyűlése a tranzakciót

Debrecen városa megsürgeti a postapalota építését

Debrecen város egyik nagyfontosságú intézményének, az új postapalotának építéséről volt szó a közgyűlési bizottság legutolsó ülésén. A postapalota ügye is arra a göröngyös útra terelődött, amelyen a debreceni dolgok a cél, a megvalósulás felé dőcögni szoktak, sok megakadással és természetesen nem csekély késlekedéssel. A város vezetősége és a különböző városi bizottságok nem egy ízben sürgették meg a postapalota építését és bár már az előző költségvetésben vett fel a kormány erre a célra bizonyos összeget, a postapalota építése még sem kezdődött meg. Tudvalevő, hogy a postapalota terveinek elkészítését a kereskedelemügyi miniszter elrendelte, azonban amikor a tervek elkészültek, a kereskedelemügyi miniszter a tervezett palotát nagyon szépnek és nagy-nak találta és ezért a terveket azzal adta vissza, hogy azokon a tervezők redukálásokat végezzenek. Már ez a munkálat is elkészült és a tervező műépítész ezeket a redukált terveket át is adta a kereskedelemügyi miniszternek. A postapalota építésének megkezdését azonban a kereskedelemügyi miniszter még most sem rendelte el. Érthető tehát, hogy Debrecen város sürgetéssel, sőt újabb sürgetéssel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez a postapalota építése ügyében.

A közgyűlési bizottság ülésén Fejér Ferenc dr. tette szavát az ügyért. A posta építését sokszor megígérték Debrecennek. A város mindent meg is tett, mindent előkészített, hogy a postapalota építését megkezdhessek, amit a város jogosan el is várhatott. A régi rossz rendszerű telefont is azzal a megokolással tartották meg, hogy a régi épületben azt

elfogadja és a belügyminiszter s a pénzügyminiszter a városi közgyűlés határozatát jóváhagyja.

70 százaléknál részvénytöbbség

A Pásztor Miksa kormányfőtanácsos által a mai értekezleten ismertetett tervhez szerint Debrecen város a Debreczeni Első Takarékpénztár részvényeinek 70 százalékát szerzi meg, minthogy a fuzió kinondásához az intézet alapszabályai szerint a részvények kétharmad többségével hozott határozat szükséges. Csere folytán a Debreczeni Első részvényeinek 51 százaléka jut a város birtokába — miután a megállapodás szerint minden 2 és fél Takaré- és Hitelintézeti részvényért kap 1 Debreczeni Elsőt — s így 19 százalékát kell még megszereznie vásárlás útján a Debreczeni Első részvényeinek. A fuzió biztosításához szükséges részvénytöbbséget 225—235 pengőért adja egy konzorcium, átlagszámítás szerint tehát a város a belértéknek megfelelő áron jut a Debreczeni Első részvényekhez.

már nem érdemes felszerelni, hanem majd az új postapalotában már ezt fogják megvalósítani. Az egyetem ügyénél látta már minden debreceni ember, hogy

a kormány milyen mostohán bánik Debrecennel.

Láthatta mindenki, hogy amíg Debrecenben olyan egyetem épült, amilyen egész Európában nincsen, Szegednek mégis kétszer akkora összeget utalt ki a kultuszminiszter, mint Debrecennek, pedig a szegedi egyetem megközelítően sem lesz olyan, mint a debreceni. Indítványozza: hívja fel a közgyűlési bizottság a városi tanácsot, hogy amennyiben a kereskedelemügyi miniszter a postapalota építését sürögösen meg nem kezdi, rendelje el azoknak az épületeknek, amelyek a Déri múzeum körül állnak, azonnal való lebontását, mert ezek az épületek ugyanis olyan állapotban vannak, hogy azokat ott a város nem bírhatja tovább.

Puskás Kálmán műszaki főtanácsos kijelentette, hogy a postapalota építését a kereskedelemügyi miniszter most már okvetlenül és a legközelebbi időben megkezdeti, mert most már a debreceni postapalota építésének összes költségét az országgyűlés megszavazta és ez összeg a költségvetésben szerepel. — Nem tartja azonban helytelennek, hogy ha a közgyűlési bizottság ennek ellenére is felírja a kereskedelemügyi miniszterhez és a postapalota építésének elrendelését megsürgeti.

Magoss György dr. polgármester kijelentette, hogy legutóbbi budapesti tárgyalásai alkalmával a miniszterelnök előtt is szóvá tette a postapalota építésének ügyét és tőle is kérte, hogy sürgetse meg ő is az építés elrende-

lését, amellyel késlekedni most már annál kevésbé lehet, mert hiszen özre a Déri múzeum teljesen készen lesz és a múzeum épületét épen e telkek környezik és így azok ott ilyen állapotban nem maradhatnak.

A közgyűlési bizottság el is határozta, hogy újból felírja a kereskedelemügyi miniszterhez és most már ki tudja hanyadszor, de megsürgeti a postapalota ügyét, mindenki tudja — hiába.

A legsötétebb halkánli eszközökkel akar Bra lanu parlamenti többséghez jutni

Arad, július 6. Pár nap hiányzik a romániai általános képviselőválasztáshoz, melyet az új Bratianu kormány rendelt el s ezt a hátralevő időt valamennyi párt élénken ki akarja használni választási propaganda céljaira.

Az egész ország zúg a panaszoktól a hivatalos terror súlyos kilengései miatt.

Az ellenzéki pártok embereit, ha a kerületben megjelennek, a csendőrök egyszerűen letartóztatják, sőt gyűlést számukra nem engedélyeznek. Különösen a kisebbségi Magyar Párt és a Maniu-féle nemzeti párt szenved sokat az üldöztetés miatt.

Izgalmas napja volt tegnap Arad magyarságának, amely a választás ügyében népgyűlést akart tartani. Az aradi prefektúrán azt mondták a gyűlést előkészítőknak, hogy a gyűlés megtartásának semmi akadálya sincs. A vezetőség megszerezte a szükséges katonai engedélyt is, azonban hátra volt még hogy a prefektus aláírja a gyűlést engedélyező hivatalos iratot. — Azonban a prefektus úgy el tudott bújni, hogy az aláírást megszerzők nem sikerült és a már egybegyűlt hatalmas tömeget szétszórták. A vezetőség mégis akart valamelyes megbeszélést tartani, a párhelyiségben gyülekeztek, de több rendőrtiszt és detektív utánuk behatolt a helyiségbe és mindnyájukat kizavarta, a helyiséget pedig lezárta. Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel és azt áttették a kolozsvári hadbíróshoz, amelynél

dr. Barabás Béla ellen engedély nélküli gyűlés tartása miatt kérték az eljárás megindítását.

Bihar megyében Kocsán János szenátorjelöltet tartóztatták le hűvel együtt a diószegi csendőrök.

Degenfeld József gróf állapota javult

Általános részvételt keltett az városban kedden este az a hír, hogy Degenfeld József gróf hirtelen rosszul lett és ki kellett szállítani a klinikára, ahol a beteget megvizsgálták és gondos kezelésbe vették. A klinika értesítése szerint a gróftól hűlése következtében muló rosszul lett fogta el, állapotában máris nagy javulás állott be úgy, hogy néhány nap múlva már elhagyhatja a klinikát.

Az eddig veretlen Steiner ma kikapott a kecskeméti sakkversenyen

Kecskemét, július 6. A nemzetközi mesterverseny döntőmérkőzéseinek július 6-án lejátszott első fordulóján a nap szenzációja az eddig veretlen Kmoch és Steiner, valamint Gilg első vesztesége. Kmoch Aljehintől, Gilg Vajdától, Steiner pedig Asztalostól kapott ki úgy, hogy már csak két veretlen van: Aljehin és Niemzovics. A mesterverseny állása az előmérkőzések pontjait beszámítva a következők:

A) csoport: Aljehin 9, Steiner 8, Niemzovics 7.5, Asztalos 7, Kmoch és Vajda 6, Gilg 5.5, Ahues 5.

B) csoport: Colle és Grünfeld 5.5, Tartakower 5, Takács 4.5, Yates 4, Berndson, Birkmann és Vukovics 3.5.

A nemzetközi főtorna állása: Regetsinszky 3, Pickler 3, Négycsi 2.5, Apsenek, Heim és Friedmann 2, Grob és Reiff 1.5, dr. Szabó 1 és egy függő, Jakab fél és egy függő.

A középszkolai bajnokságban a harmadik forduló után Brucker (Budapest) 2.5 egységgel vezet Sahin, Tóth (Kecskemét) és Tiszai (Budapest), továbbá Friedmann (Nyiregyháza) két pontja ellen. Jacobi egyelőre helyzetlen.

Nagyarányu visszaélés a bukaresti amerikai konzulátuson

Bukarest, július 6. A bukaresti amerikai konzulátuson óriási visszaélésnek jöttek nyomára. A konzulátus egyik nőtisztviselője, Totu asszony, összejátszva a Cunard Line hajóársaság bukaresti képviselőjének egyik főtisztviselőjével, százezer leies honorárium ellenében amerikai vizumot adott ki arra illetéktelen egyéneknek. A visszaélést felfedezték, a tisztviselőt a konzulátustól azonnal elbocsátották, a Cunard Linet a konzulátus épületéből kitiltották és félmillió lei biztosíték letételére kötelezték, hogy ebből az összegből az esetleges visszatelepítőket anyagiilag kártalanítsák.

Madame Totu a konzul teljes bizalmát bírta s ez átnézés nélkül aláírta az aktákat, amelyeket a tisztviselőnek eleje adott. Így vált lehetővé, hogy a vizumért sokkal későbbben jelentkezők, akik a Cunard Line megbízottja utján százezer leit juttattak el Totuhoz, megkapták a vizumot, amely után egyébként hosszú évekig kellett volna várniuk, amikor tudniillik a kvóta szerint a sor rájuk került volna.

Parmen konzul eddig több mint száz visszaélést konstátált.

Köszömlén a tanoncmulasztási jegyzék. Az ipartestület ezúton hívja fel a tanonctartó iparosok figyelmét a tanonciskola igazgatósága által megküldött május havi és az ipartestületnél megtekinthető mulasztási kimutatásra. A kimutatás a hivatalos órák alatt az érdekeltek rendelkezésére áll.

SŐR KABARÉBAN
minden héten kétszer új műsor!
Kedden, csütörtökön és szombaton
záró a reggel 5 órakor

A szombati városi közgyűlésen töltik be a tisztviselői állásokat

Debrecen város törvényhatósági bizottsága szombaton tartja meg nagyjelentőségű közgyűlését, amelyen nem kisebb ügyek szerepelnek, mint az új nagy kölcson beruházási programja, a vásárcsarnok ügye, a közközház, az üzletvezetőségi palota, az új bírósági épület ügye, a tisztviselői állások betöltése és még igen sok nagyon fontos ügy.

A tisztviselői állások betöltése tulajdonképpen csak az alügyészi állás betöltésével van kapcsolatban. Mert amennyiben olyan pályázóval töltik be az alügyészi állást, aki nincs benn a tisztviselői státuszban, akkor a további választásokra nem is kerül sor. Az ügyészi állásra ugyanis pályázik Barna László dr is, akinek egy előbb lefolyt választással kapcsolatban a hivatalos körök részéről ígérete van, hogy a legközelebbi választásnál az ő személyét fogják támogatni. Mint régi, köztisztviselőben álló debreceni ügyvéd egyébként is a legtöbb kilátással megy a választásba.

Amennyiben pedig úgy alakul a helyzet, hogy az alügyészi állás betöltésére is sor kerül, akkor ennél az állásnál Várady Sándor tb. árvaszéki ülnök jön első sorban nyelvénybe, aki a legnagyobb tisztségűre az állásra és aki képzettségénél, tehetségénél és szorgalmánál fogva is megérdemelten lépne előre.

A baloldali ellenzék szónokai a Ház utolsó ülésén szóváteszik a drágaság problémáját

Bródy Ernő: Változtassák meg gyökeresen az egész adórendszert, ha eredményt akarnak elérni

Budapest, július 6. Mayer János földművelésügyi miniszter ma délután feltűz örökör felkereste Vass József helyettes miniszterelnököt, akivel hosszasan tanácskozott a drágaság problémájáról, valamint az új termésértékesítésről. A tanácskozás után Mayer miniszter kijelentette munkatársunknak, hogy a termésértékesítés kérdése most már rövid időn belül teljesen kielégítően fog megoldódni és általában bizonyosra vehető, hogy az igen jó termés enyhítően fog hatni a drágaságra.

Vass népjóléti miniszter ennek ellenére nap-nap után folytatja a drágaság enyhítését célzó tárgyalásait és a pénteki minisztertanács után össze fogja hívni az érdekeltségek ankétjét is. A képviselőháznak a nyári szünetet megelőző utolsó formális ülése a jelek szerint korántsem lesz olyan sablonos és érdektelen, mint kormányparti körökben az utolsó pillanatig hitték.

A baloldali ellenzék ugyanis a sok teher alatt roskadozó polgárság és munkásság érdekében feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a képviselőház utolsó ülésén a drágaság problémáját szóvátegye és a kormányt felszólítsa arra, hogy az indokolatlan drágaság okait teljes energiával kiküszöbölje.

Az eddigi tervek szerint a baloldali polgári ellenzék részéről Bródy Ernő, a szociáldemokrata párt részéről pedig Farkas István fog a jövő csütörtökön a napirendhez felszólalni. Erre vonatkozóan Bródy Ernő kijelentette a munkatársunknak, hogy parlamenti felszólalásában rá fog világítani

melten lépne előre. A pályázati hirdetményben kikötött határidő lejártával a következő pályázatok érkeztek be:

Az alügyészi állásra: Barna László dr. tb. ügyész, ügyvéd. Reke Gusztáv dr. II. osztályu aljegyző, tb. alügyész, Konrád Gyula dr. ügyvéd Budapest.

A II. osztályu aljegyzői állásra: Váradi Sándor tb. árvaszéki ülnök, Pálly Zoltán dr., Orosz Árpád dr., Kupinszky Sándor dr., Szabó Gyula dr. I. osztályu fogalmazók, Bodnár József dr. tb. aljegyző, Tiszay Zoltán dr. II. osztályu fogalmazó, Kupás Sándor dr. számtiszt, Zempléni Kornél dr., Jakabiny Béla dr. ügyvédjelölt.

Az I. osztályu fogalmazói állásra: Nagy Gyula dr. v. adótiszt, Orosz Árpád dr., Tiszay Zoltán dr., Kupás Sándor dr., Koller József dr., vitéz Kiss József dr., Csorba Antal dr., Gottenhuber Henrik dr., Jakabiny Béla dr., Görgey Árpád dr.

A II. osztályu fogalmazói állásra: Sztankay Zoltán dr., Nagy Gyula dr., Laczkó József dr., Budaházy Béla dr., Jakabiny Béla dr., Görgey Árpád dr.

Egyéb megüresedő állásra: Timcsák László honvéd számvivő, Karsay Gusztáv forgalmi adóellenőr, Jakabiny Béla dr., Longauer István v. állami díjnok, Kerekes László, Borsay Sándor szakdíjnok.

a drágaság tulajdonképeni okaira.

A drágaság állandó okozója ugyanis az a rettenetes teher, amely a kereskedelemre és iparra nehezedik és így a drágaság csökkentése elsősorban az adórendszer gyökeres megváltoztatásától, a fogyasztási adó csökkentésétől és a forgalmi adó reformjától, illetőleg egyelőre legalább a háziszámla rendszer bevezetésétől függ.

Beszéltünk ezután Farkas István szociáldemokrata képviselővel is, aki a következőket mondta munkatársunknak:

A képviselőház jövő csütörtöki ülésén okvetlenül fel fogunk szólalni és ismétellen javasolni fogom, hogy tűzzék ki napirendre annak az indítványunknak a megindokolását, amely a munkásság életviszonyainak megvizsgálása céljából parlamenti bizottság kiküldését indítványozza.

Ez az indítvány ugyanis szorosán összefügg a drágaság problémájával épen úgy, mint a szabad lakásforgalom kérdése.

Fel fogjuk szólítani a kormányt az elviselhetetlen adók csökkentésére,

továbbá arra is, hogy a lakásforgalmat november 1-én semmi esetre se szabadítsák fel, mert ez az intézkedés újabb drágasági lavinát indítana meg, mint azt látjuk a boltok felszabadításánál is.

A gazdasági bizottság javasolja öt császári hintó megvételét

A város gazdasági bizottsága szerdán tartotta meg ülését, amelynek tárgya a gazdasági ügyosztály előterjesztése volt, öt darab császári hintónak megvételét iránt. Az ügyet Zöld József ismertette a bizottság tagjai előtt, akik közül Varjassy Imre, az ipartestület elnöke ellenezte a vételt, mert ha kocsik kell a városnak, csináltassa azt debreceni iparosokkal. Ugyancsak ellenzik a vételt Balogh István, Csáky János és Németh Nándor is, aki azt mondja, hogy ha a helybeli iparosok ugyanilyen árért tudnak hasonló kocsikat készíteni, akkor ezekkel készíttessék el a szükséges kocsikat. Jóna István a kocsik megvételével foglalt állást, mert ilyen kocsikat többé a kocsipar nem fog gyártani soha.

A bizottság, amelynek tagjai előzően a mintaut leküldött kocsikat megtekintették, végül szavazással döntött a kérdésben és ez alapon kimondta, hogy a kijelölt öt kocsit, amelyek közül háromnak 35, egynek 40 és egynek 45 millió korona az ára, meg kell venni a város részére.

A debreceni piacokon hatósági intézkedéssel igyekeznek lenyomni az árakat

Az élelmiszerpiacokon uralkodó indokolatlan drágaság letörésére erélyes akciót indítottak, a rendőrség közegei is megkezdtek a piacok ellenőrzését és minden esetben beavatkoztak, ha a kialakult piaci árak magasabban akarja valaki a portékáját elárulítani.

Ki van adva a szigorú utasítás, hogy árdragítás esetén az árszabályozóknak kell és jelenléti kell tenni az esetről, hogy az uszorabíróság felelősségre vonhassa.

A piacok ellenőrzése már eddig is sikerrel járt, az árak nem emelkedtek tovább, sőt a husáknál két nap óta áresés van. Forgalm nagy volt a piacokon és aru is bővelésen.

Elsőrendű marhahús kilónként 1 p. 92 fillér, másodrendű 1 p. 44 fillér, borjúhús 2 p. 56 és 2 p. 72 fillér. A sertésszár kilónként két nap óta 16 fillérral lett olcsóbb, a sertéskaraj 3 p. 20 fillér volt és szerdán már 2 p. 88 fillérré adták.

A husáknak további áresést várnak.

Tojás darabja 10-12 fillér, hagyományos csomója 18 fillér, levesbe való zöldség 6 fillér, egy fej káposzta 36 fillér, egy tyúk 4 pengő, egy pár rántani való csirke 1 p. 40-2 p. 40 fillér, kövér libahús kilója 2 p. 80 fillér.

A közönség nagy meglepéssel fogadta a hatóságok intézkedését a drágaság ügyében s biznak abban, hogy az árakat sikerül lenyomni, legalább is azzal a 30 százalékkal, mellyel az év eleje óta emelkedtek.

Az én babám egy fekete nő... Hej gyurd Rozi!... Hallod-e körösi lány legszenzációsabb tánc slágerdarabok gramofonlemezen megjelentek. Kaphatók: Hegedűs és Sándor r. t. gramofon osztályában. Telefon 54.

SZERDÁN, JULIUS HÓ TIZENHARMADIKÁN
MED.
GOLD
SZ. ORVOS, VILÁGHIRŰ TELEPATA
KISÉRLETI ESTÉLYE A BIKÁ DISZTERMÉBEN
Jegyek 40 fillérről 3 pengőig elővételben Hegedűs és Sándornál

A debreceni Iparkamara országos akciót indít a közpénzen tartott és az adófizetőkkel versenyző közüzemek leépítésére

Hegedüs Sándor az Iparkamara mai közgyűlésén hatalmas beszédben mutatott rá az adófizetők filléreiből terpeszkedő városi közüzemek kereskedelem és ipar ellenes üzelmeire

A nyári szünet előtti utolsó közgyűlést tartotta meg a kereskedelmi és iparkamara szerdán délután 3 órakor *Sesztina* Jenő felsőházi tag elnökölete mellett.

Napirend előtt a kamara közgyűlése melegen ünnepelte azokat a kereskedelmi alkalmazottakat, akiket buzgalmuk és hűségük jutalmául a kereskedelmi miniszter ur elismerő levelével kitüntetett. *Sesztina* Jenő elnök melegen és keserűen szavakkal üdvözölte a kitüntetett alkalmazottakat, akiknek nevei a következők: *Szekeres* János, *Gyarmathy* József, *Kovács* Imre, *Rácz* János, *Aczél* Henrik.

A napirend során dr. *Radó* Rezső főtitkár terjesztette elő az elnöki jelentést. A kamara háztartási és személyzeti ügyek letárgyalása után, az ipari továbbképzéssel foglalkozott a kamara közgyűlése.

A kamarai jury állandó bizottságának megalakítása után a kamara állást foglal a tiszapolgári közúti hid mielőbbi kiépítése mellett. A hid a Debrecen-Miskolc közötti összeköttetést nagymértékben megkönnyítené.

Dr. *Radó* Rezső főtitkár terjesztette elő ezután azt a törvényjavaslatot, amelyet a képviselőház utolsó ülésén a közszolgálati alkalmazottak hivatali jarandóságait terhelő tartozások rendezésénél az igazságügyminiszter ur benyújtott.

A javaslat lényege az, hogy a köztisztviselők fogasztási szövetkezetének kíván monopóliumot adni, mert a köztisztviselők fogasztási szövetkezetének követelését a legális kereskedelem követelésével szemben előnyben kívánja részesíteni.

Mi van a miniszterelnök ígéretével

Kitért az előadó főtitkár a kamarának az év tavaszán a szövetkezeti kérdés végleges megoldása érdekében megindított akciójára és

Bethlen miniszterelnöknek a kamarai elnökök küldöttségének adott válaszára, mely válasz azt ígerte, hogy a kormány a szövetkezetekkel szemben folytatott támogató politikájával fel fog hagyni. Ennek az ígéretnek a most benyújtott törvényjavaslat elmentmondani látszik és épen ezért a kamara egyhangúlag elhatározta azt, hogy a legélesebben tiltakozik a törvényjavaslat megalkotása ellen, mert az a kereskedelmi érdekesség súlyos sérelmét jelenti.

Ennél a tárgysorozati pontnál

A szövetkezetek terjeszkedése megöli a legális ipart és kereskedelmet

A legnagyobb megdöbbenéssel vettem tudomásul a most tárgyalt törvényjavaslatot, a legteljesebb mértékben hozzájárulok az előterjesztett kamarai javaslatához annyi, mint inkább, miután igazán elérkezettnek látom az időt arra, hogy a kereskedelmi és ipari érdektületek erősebben állást foglaljanak a szövetkezetek túltengése, azoknak illegális versenye ellen, mert

ha továbbra is csak ígérekben bízva tűrni fogják a szövetkezeteknek ily módon való teljesen indokolatlan és igazságtalan terjeszkedését, mint amelyet a most tárgyalt törvényjavaslat is el akar érni, akkor a legális kereskedelem és ipar létjogosultsága teljesen

Hegedüs Sándor rendkívül érdekes és a kamara közgyűlése által élénk figyelemmel kísért előadásban hozta fel a közüzemek pártfogásának sokat tárgyalt és vitatott kérdését. Érdekes adatokkal mutatott rá arra, hogy Debrecen város mennyire megnehezíti egyes közüzemeivel az adófizetők nehezen kifizetett pénzének segédelmével a város több iparágának és kereskedelmi szakmájának érvényesülését.

Javaslatára elhatározza a kamara közgyűlése, hogy az országos érdekképviselettel, valamint a társ kamarákkal együttesen akciót indít a hatóságok üzemi visszafizetése és megszüntetése érdekében.

Hegedüs Sándor nagyszabású beszédét alább közöljük:

megszűnik, mert ilyen illegális eszközökkel a tisztességes versenyt nem vehetik fel.

Ezzel kapcsolatban méltóztatásuk megengedni, hogy egy ép olyan veszedelmes s kereskedelem és ipar ellenes tünetet felhívjam a tisztelt közgyűlés figyelmét és arra kérem, hogy ezen alakulatok ellen is a legélesebben állást foglalni méltóztatásuk.

Értem ez alatt az alakulatok alatt a közüzemeket, amelyek közpénzen a tisztességes kereskedelem és ipar ellen illegitim versenyt folytatnak

s meg kell állapítanom, hogy akkor, amidőn Budapest székesfővárosban a közüzemek leépítése és megszüntetése állandóan napirenden van, akkor, amidőn különböző kormány-nyilatkozatok hangzottak el a közüzemek leépítése és nagy részüknek megszüntetése tárgyában, akkor

Debrecenben a Debrecen sz. kir. Város és a Tiszántúli Református Egyházkerület könyvnyomdávalátat közpénzen állandóan olyan módon fejlesztik, amelyre példa nem Magyarországon, nem Európában, de az egész világon nincsen.

Mire használja fel Debrecen városa az adófizetők fillereit?

Méltóztatnak tudni, hogy Debrecen sz. kir. város nyomdávalátata 245.000 korona lefizetése ellenében az 1919. évben egyenlő jogú társul vette magához a *Tiszántúli Református Egyházkerület* akkor, amidőn ugyanezen nyomdarezsért Debrecen város könyv- és papirkereskedői és nyomdászai irásban 1,200,000 koronát ajánlottak fel a városnak, továbbá felajánlották, hogy a nyomda által a társas üzletnek átadott jelentékeny mennyiségű papírt és anyagért az egyházkerületnek felszámított árnaknál 40 százalékkal magasabb összeget hajlandók készpénzben kifizetni, amely különbözet szintén csaknem 1 millió koronát tett ki.

Már magábanvéve ez a körülmény is igazolja, hogy a város adófizető polgárainak adófillérjeiből horribilis összeget, mintegy 1 millió aranykoronát, azaz 14 és fél milliárd papirkoronát ajándékoztak a társ vállalkozónak, de nem elégedtek meg ezzel, hanem nevezett nyomdávalátat — ami, ismétlen, az egész világon egyedül áll — könyv- és papir-

Debrecen város nyomdája tönkreteszti a debreceni nyomdákat, könyvkötészeteket és könyvkereskedéseket

Én azt hiszem, hogy teljesen felesleges magyarázgatnom, hogy

semmiféle szükség nem volt arra, hogy Debrecen város nyomdája, a többi könyv- és papirkereskedéseknek csaknem teljes tönkretétele után még könyvkötészetet is rendezzen be és ez által a hírneves, 75 éves multtal bíró Dávidházy-féle könyvkötészetet eltüntesse a föld színéről és a többi könyvkötészet megélhetését is állandóan veszélyeztesse.

Vagy kérdezem: mi szükség van arra és lehet-e egyáltalán megindokolni, hogy egy város üzleti könyvgyárat és irkagyárat létesítsen és tartson fenn akkor, amikor egyrészt Debrecenben ilyen is van, másrészt az ország összes ilyenü gyáranak létét veszélyeztesse, mert ugy látszik, ezen nyomdánál a legfontosabb dolog az, — nem tudni, mi okból — hogy minél nagyobb mennyiségű papírt vásárolhasson ezen irkák és üzleti könyvek feldolgozására. Arra kell következtetnem abból, hogy

olyan lehetetlen feltételekkel és árakkal bocsátja azokat forgalomba, amely feltételeket egyetlen magyaror-

A városi nyomda monopolizálja a tankönyvkiadást és tuldrágán szabja meg a tankönyvek árát

Van azonkívül nevezett nyomdávalátatnak egy szerződése, amely szerint az *Egyetemes Református Konvent által Magyarország összes református iskolái kizárólag az ezen nyomda által kiadott tankönyveket használhatják, amely tankönyvek bolti árát maga a nyomdávalátat állapítja meg. Könnyű tehát elképzelni, hogy*

ezen nyomdávalátat más kiadók által kiadott tankönyveknél sokkal silányabb kivitelű tankönyveket horribilis nagy mennyiségben, tehát lényegesen olcsóbb előállítási költség mellett állít elő és drágábban árusítja más könyvek-nél, — így tehát Magyaror-

kereskedést is nyitott. Igaz, hogy ez a forradalmi időkben történt, mert elképzelhetetlen is, hogy normális időben ez megtörténhetett volna.

Nem bocsátkozom annak részletezésébe, hogy ezen könyvkereskedés miképpen mutat ki hasznot ott, ahol nincs, de hiszen még ha tényleges nyereséget mutatna is ki, semmit sem változtat azon a tényen, hogy

Debrecen városa a meglevő tizenöt adófizető könyv- és papirkereskedéssel szemben, egy semmivel sem indokolható nyílt üzletet nyitott.

Ezen nyomdávalátat *„Egyetértés”* címen a román megszállás alatt egy politikai napilapot indított és évekig tartott fenn. Tehát

az összes adófizető polgárok pénzén egy politikai irányzat támogatására tartott fenn egy lapot és csak a közvélemény és ebből kifolyólag egyes nyomdai felügyelő bizottsági tagoknak erélyes nyomása alatt akkor, amidőn a nyomdára ráolvasták, hogy a lapra százmilliókat fizetett rá, szüntették azt be.

De még ezzel sem elégedett meg Debrecen sz. kir. városa, amennyiben — amint tudni méltóztatnak — az amerikai nagy dollár kölcsönből annakidején 12 milliárd kölcsönt adott ezen nyomdávalátatnak: oly címen, hogy könyvkötészet, vonalozó intézetet, üzleti könyv és irkagyárat rendezzen be.

szági gyáros fenntartani nem képes.

Világos tehát, hogy ezeket a gyártmányokat az adófizető polgárok rovására horribilis nagy veszteséggel árusítja, természetesen — amint később el fogom mondani — monopolisztikus helyzete megengedi, hogy ezeket a veszteségeket más uton, ugyancsak az adófizető polgárok zsebére és rovására magának behozza.

Nevezett nyomdávalátat ugyanis — dacára a közszállítási szabályrendeletnek, amely világosan előírja, hogy a város szükségletét képező nyomtatványok, papír- és írószerek nyilvános pályázat útján adandók ki, mindenféle pályázat mellőzésével szállítja a nevezett szükségleteket, amint a legutóbbi költségvetésből megállapítottam, mintegy évi két milliárdnak megfelelő összegben. Hogy ezen a két milliárdon fél vagy egész vagy másfél milliárdot keres-e a nyomdávalátat, azt senki nem ellenőrizi, nem tudja, az tisztán a nyomda vezetőségére van bízva, hogy azon mit akar a nyomda keresni. Ez sem elég azonban ennek a nyomdávalátatnak, mert — szemben a városi vezetőségnek ismételten tett azon kijelentésével, hogy a nyomda idegen munkát nem vállal, állítom és igazolni tudom, hogy a legkisebb meghívótól és falragasztól kezdve — a legnagyobb munkáig igenis mindenféle magánmunkákat vállal és elkészít.

szág összes református szülői akaratlanul és öntudatlanul adófizető polgárait válnak a nevezett nyomdávalátatnak, amely tehát így a más oldalon bekövetkező

ABBAZIA
HOTEL QUARNERO I.
HOTEL QUARNERO II.
HOTEL REGINA

A líraemelkedés folytán erősen mérsékelt penzió árak!!
Felvilágosítást nyújt:
Magyar-Olasz Utazási Iroda Budapest,
Nádor utca 18. és a menetjegytiroda.

RAMMINGER hölgyfodrász
Varga utca 1.
Nemé hajfestő specialista.
Diploma Páris 1926.

HELIOSAN
NAPKENŐCS

egyenletesen barnít, napégést gyógyít, izzadási szűntet, hűsít, szunyogcsípés ellen véd.
Kapható minden szaküzletben.

veszteségeikért bőven kárpótolja magát.

Hogy milyen eszközökkel dolgozik és dolgozhatik egy ilyen központon tartott vállalat, amellyel szemben a tisztességes ipar és kereskedelem teljesen védtelenül áll, méltóztassék megengedni, hogy a „Tanítók Lapja” című lapból néhány szemelvényre rámutassak, mert hiszen ezen lapnak csaknem minden számában valami megjelenik a nevezett nyomdavállalat érdekében.

Például a „Tanítók Lapja” 1926 június 1-én megjelent számában a következő foglaltatik:

„Ki nincs készen a legkomolyabban arra, hogy a legutolsó gyermek tankönyv- és írószerszükségletét is a Méliusznál szerezze be.”

Majd később:

„Ezennel jelezzük, hogy a fentebb jelzett uton a legtöbb tanítótól beérkeztek hozzánk továbbítás végett a tankönyv- és írószerszükségletek, amelyeknek már eddigi összege meghaladja a kétszáz milliót, amely tehát már eddig is 13% = huszonhatmillió koronát fog juttatni a mi nemes céljainknak.”

A „Tanítók Lapja” 1926. július 1. számában:

„Dobó Sándor ismertette a Méliussszal kötött egyezséget, amely szerint minden vásárlásnál 13 százalék illeti meg az ORTE-t. Az egyházkerületi tanító egyesület szívesen, lélekkel csatlakozik a megindított mozgalomhoz és elkötelezi tagjait tehát, hogy a növények tankönyv- és írószerszükségletét már az 1926-27. iskolai évtől kezdődőleg Debrecenből a Méliusz cégtől szerezze be.”

Majd később:

„A gyűlés Dobó Sándor tanítótestületi elnök indítványára határozatban kimondja, hogy könyv- és más iskolaszereket a Méliusz debreceni könyvkereskedésből fogja beszerezni, megbizva az elnököt, hogy hasson oda, miszerint ne csak a járáskör, hanem az egész magyarországi tanítók fogadják el e határozatot.”

A „Tanítók Lapja” 1926. július 15-iki számában:

„Egyetemes Konventünk megbízottjával, a Méliusz céggel megindultak a tárgyalások, 13 százalékos részesedést biztosítottak.”

Majd később:

„Az országos vezetőség teljes egészében magáévá teszi az Ortenak a Méliussszal kötött szerződését, azt egyesületileg és egyénileg kötelezőnek ismeri el, mert református tanító nem vétkezhet akkorát, hogy a Méliussszal való szerződést ne támogató.”

Majd később:

„Elhatározta a közgyűlés, hogy a jövő iskolai évtől tankönyveket és iskolaszereket a Méliusz könyvkereskedésben vásárol.”

A „Tanítók Lapja” 1926. augusztus 1-én megjelent számában:

Milyen eszközökkel dolgozik a városi nyomda könyvkereskedése?

De rámutatok arra is, hogy a majdnem 4000 növényt számláló debreceni ipariskola igazgatósága a múlt tanév elején felhívást bocsátott ki az iparosokhoz, amelyben felhívta őket, hogy minden növendék tankönyv és tanszerekre nem emlékszem pontosan már mennyit, — de

néhány százezer koronát hozzon fel az intézetbe, mert egyöntetű tanszereket akarván használni, csakis az intézetben megvásárolt tanszereket fogadják el.

Az így összegyűlt összegért, amely a milliót meghaladja, aztán az intézet igazgatósága a köny-

Gyönyörű antik Biedermayer és Empir butorok eladó!
Miklós ucca 4. I. emelet.
Értekezni naponta 12-1-ig.

„És ha valamelyik tanító nem a kerület által kijelölt cégtől rendel meg a tankönyveket, feyelmi vétséget követ el.” Majd később:

„Az igazgatók szedjék össze tehát az osztályvezetőktől a megrendelést és küldjék meg azt az egyházmegyei elnöknek, aki viszont egybegyűjtve az egész egyházmegye területéről a hozzá befolyó megrendeléseket, átteszi azt a titkárnak.”

A „Tanítók Lapja” 1926. augusztus 15-én megjelent számában:

„Az osztálylétszám és így a pótbérlások augusztus végén megtörténnek, szeptember 3-ára teljesen megállapíthatók, tehát az igazgatók által összedett tankönyvrendelések 5-ére már beküldhetők az egyes egyházmegyei elnököknek, hogy azok megállapítván a rendelések összegét, beküldjék azt 7-ére a bizományoshoz (Méliuszhoz). Irkákról és más írószerekről elfeledkezni szintén nem szabad, mert abból a legutóbbi végleges megállapodás szerint szintén 13 százalék jár, azonban kifejezetten Méliusz irkát kérjünk és így, mint már mult számunkban, illetve körlevélünkben is jeleztük, csak annyit, amennyi karácsonyig elég. Karácsonykor újra feladunk egy kis megrendelést írószerekben és husvétkor ismételt. Így a legszegényebbek is megírják. S ha mindenki egységesen csinálja, csak irkákból megcsinálhatunk százmilliót játszva, könnyedén.”

A „Tanítók Lapja” 1926. október 1-i számában:

„Az egyik kollégánk, hogy többről ne szóljunk, bejött egy szép napon a Méliuszba, levágott fejű ORTE rendelélapot hozva magával, melyen az iskolászeki elnök pecsétje és aláírása is ott volt s arra kérte a Méliusz üzletvezetőjét, ki úgy látszik külön tanítónak bizonyult, mint egyik másik tanító, hogy a 7.200.000 koronás rendelése után járó 13 százalékot fizesse ki az ő számára. Az üzletvezető ur tiltakozott ez ellen, hivatkozva az Orte magas szós céljaira, amire kollégánk magyarázat nélkül sarkon fordult és elment a debreceni céghez, amely legkevésbé sem törődik mással, mint saját anyagi helyzetével, az egyed számára igéri a 13 százalékot. A dolog tudomásomra jutott és azonnal felszólítottam az illetőt, hogy szíveskedjék nekem hivatalosan jelenteni, milyen célra és kinek a megbízása folytán vont el az ORTE jöletit intézményeitől 936.000 koronát.”

A legutóbbi közlemény szerint tehát még felelősségre is vonják a tanítókat, mert egy másik könyvkereskedésben merészelt beszerezni a tankönyveket, dacára annak, hogy a Méliusz könyvkereskedés kiadványát szerezte be, de szerintük még ez sem megengedhető, mert azt is közvetlenül náluk kell, hogy beszeresse.

A református elemi iskolákban pedig a tanítók egyszerűen összeszedik a pénzeiket a növényektől és egy tömegben a Méliusznál szerzik be a szükségletet.

A város Közművelődési Könyvtára évenként több száz millióra, talán teljes millióra menő könyvtárszükségletét ugyancsak anélkül, hogy bármelyik más könyvkereskedőnek abból egy fillért is juttatna, a város intézkedése folytán a Méliusz könyvkereskedésben szerzi be.

A tisztességes kereskedelemnek és iparnak az az állásfoglalása és az engém is az, hogy mindenféle legális versenyt a legnagyobb örömmel üdvözöl, teljesen hiva vagyok a szabad versenynek akkor, hogy ha mindenki kereskedő egyenlő fegyekkel küzd. Hogy ezek a fegyverek azonban nem egyenlőek, azt hiszem, felesleges hangsúlyoznom, ha még hozzáteszem azt is, hogy a Város a társulás alkalmával szerződésben

biztosította a nyomdavállalatot, hogy „annak minden tartozéka, bevétele és szükséglete, mindennemű,

A város érthetetlen 12 milliárdos kölcsöne

Amikor illetékes helyen ezekről a dolgokról egyszer-mászsor szó van, azzal szoktak mindig előállani a város emberei, hogy ez nem városi vállalat, mert az részben az Egyházkerületé. Hogy ha ez igaz, akkor nem tudom megérteni, hogy

micsoda jögon ad a város 12 milliárdos kölcsönt egy üzleti vállalatnak, amelynek tele része nem az övé, akkor, amikor a másik fél a befektetett és fentemlített nevésegesen csekély összegben kívül semmivel nem járul az üzlet viteléhez.

De még hogy ha egyenlő mértékben járulna is hozzá anyagilag a másik fél ezen üzlet fenntartásához, akkor is módjában állana a városnak az adófizető polgárok rovására felállított fenti üzlet ellen állást foglalni, még akkor is, ha teljesen egyenjogú társak volnának, annyival inkább jogában áll azonban, mert a Város és Egyházkerület között kötött szerződés értelmében a nyomda üzletvezetése tisztán a tanács hatáskörébe tartozik.

Nem bocsátkozom a rendelkezéseimre álló adatok bővebb részletezésébe, de fel kell említenem egy csaknem példátlanul álló dolgot; ez a nyomdavállalat Debrecen város tanácsának jóváhagyásával 2 évvel ezelőtt szerződést kötött egy budapesti papirnagykereskedő céggel, amely-

A városi nyomda vezetősége megtevesztette az Egyetemes Református Konventet

Két ilyen nagy erkölcsi testület tulajdonát képező könyvnyomdavállalat vezetősége tehát

nem átalotta céljának elérése végett az Egyetemes Református Konventet megtevesztetni.

mert Debrecen sz. kir. városának a Tiszántúli Református Egyházkerülettel kötött szerződése értelmében:

„A jutalékok levonása után kimutatott tiszta jövedelem osztható négy egyenlő részre osztandó és a tiszta jövedelem kéthegyedrészre a könyvnyomdavállalat fejlesztése céljából tartalékalap képzésére fordítandó, egynegyed része Debrecen sz. kir. város házipénztárába és végül szintén egynegyedrésze a Tiszántúli Református Egyházkerület pénztárába. Tehát szemben a nyomdavállalat ajánlatában foglalt 50 százalékkal, tényleg csak 19 pengő 50 fillér az, amit a nyomdavállalat a tiszta hasznóból a nevezett Egyházkerület pénztárába befizet.

Egyébként amiről a nagyközségnek egyáltalán tudomása nincsen, az idén a nevezett nyomda a már meglevőhöz egy újabb vonalozógépet szerzett be, hogy így most már üzleti könyveket is nagy tömegben gyárthasson.

De hogy milyen hihetetlen módon, valósággal hatalmi szóval intézheti ezen nyomdavállalat az ő ügyeit Magyarország tisztességes gyáripára és kereskedelme rovására, azok megrottására és tönkretételére, elég rámutatnom arra a legutóbbi eseményre, ami az irkapapir beszerzésével kapcsolatban történt. Tudvalevő ugyanis, hogy a papírok vámtételeit horribilis mértékben felemelték, az iskolai könyvkiadók és irkagyárosok részére azonban a minisztérium még ebben az évben kivételesen megengedte, hogy bizonyos mennyiségű irka és iskolakönyv céljaira papir kedvező vámtétellel legyen behozható azzal a feltétellel, hogy mindegyik cég a használt mennyiségnek egyharmadrészét beföldi, tehát a diósgyőri papírgyártól tartozik beszerezni. Ennek következtében a kereskedelmi minisztérium megbizta az irkagyárosok megbizott-

már meglévő vagy ezentul behozandó községi illetékek, adók és vámszámlái mentesek”.

nek értelmében kötelezte magát arra, hogy

20 éven keresztül a nyomdavállalat összes papírszükségletét nevezett papirkereskedő cégnél tartozik beszerezni.

Megint hivatkoznom kell a közszabványi szabályrendeletre, amely ilyen szerződéseket lehetővé teszi, de a jogon üzleti gondolkodásra, amely eiótt teljesen megmagyarázhatatlan, hogy milyen indokok tennek szükségessé azt, hogy egy vállalat 20 évre ilyen módon egy cégnek lekösse magát. Ez is igazolja, hogy az adófizető polgárok rovására — azok tudtán kívül — milyen dolgok történnek.

De hogy milyen eszközökkel dolgozik a jelzett nyomdavállalat, elég rámutatnom arra, hogy amikor a szoltán kiadói jogának megszerzése érdekében az egyetemes Konventhez benyújtotta ajánlatát, a többek között a következőket mondja:

„Ez a vállalkozás nem részvenytársaságok, nem egyes vállalkozók anyagi érdekeit szolgálja, hanem az egyetemes reformátusságot, mert hiszen a vállalkozásból tennmaradó tiszta haszon felérsze a vállalat fejlesztésére szolgál, tejerésze pedig visszaadatik a Tiszántúli Református Egyházkerület pénztárába.”

A városi nyomda vezetősége megtevesztette az Egyetemes Református Konventet

„Ez a vállalkozás nem részvenytársaságok, nem egyes vállalkozók anyagi érdekeit szolgálja, hanem az egyetemes reformátusságot, mert hiszen a vállalkozásból tennmaradó tiszta haszon felérsze a vállalat fejlesztésére szolgál, tejerésze pedig visszaadatik a Tiszántúli Református Egyházkerület pénztárába.”

„Ez azt jelenti, hogy minden 100 pengő hasznóból elsősorban levonandó a felügyelő bizottság és az üzletvezetők számára 22 százalék, azaz 22 pengő jutalék s az így fennmaradó 78 pengőnek egynegyedrésze, azaz 19 pengő 50 fillér befizetendő a Tiszántúli Református Egyházkerület pénztárába. Tehát szemben a nyomdavállalat ajánlatában foglalt 50 százalékkal, tényleg csak 19 pengő 50 fillér az, amit a nyomdavállalat a tiszta hasznóból a nevezett Egyházkerület pénztárába befizet.

„Egyébként amiről a nagyközségnek egyáltalán tudomása nincsen, az idén a nevezett nyomda a már meglevőhöz egy újabb vonalozógépet szerzett be, hogy így most már üzleti könyveket is nagy tömegben gyárthasson.

De hogy milyen hihetetlen módon, valósággal hatalmi szóval intézheti ezen nyomdavállalat az ő ügyeit Magyarország tisztességes gyáripára és kereskedelme rovására, azok megrottására és tönkretételére, elég rámutatnom arra a legutóbbi eseményre, ami az irkapapir beszerzésével kapcsolatban történt. Tudvalevő ugyanis, hogy a papírok vámtételeit horribilis mértékben felemelték, az iskolai könyvkiadók és irkagyárosok részére azonban a minisztérium még ebben az évben kivételesen megengedte, hogy bizonyos mennyiségű irka és iskolakönyv céljaira papir kedvező vámtétellel legyen behozható azzal a feltétellel, hogy mindegyik cég a használt mennyiségnek egyharmadrészét beföldi, tehát a diósgyőri papírgyártól tartozik beszerezni. Ennek következtében a kereskedelmi minisztérium megbizta az irkagyárosok megbizott-

„Ez a vállalkozás nem részvenytársaságok, nem egyes vállalkozók anyagi érdekeit szolgálja, hanem az egyetemes reformátusságot, mert hiszen a vállalkozásból tennmaradó tiszta haszon felérsze a vállalat fejlesztésére szolgál, tejerésze pedig visszaadatik a Tiszántúli Református Egyházkerület pénztárába.”

„Ez azt jelenti, hogy minden 100 pengő hasznóból elsősorban levonandó a felügyelő bizottság és az üzletvezetők számára 22 százalék, azaz 22 pengő jutalék s az így fennmaradó 78 pengőnek egynegyedrésze, azaz 19 pengő 50 fillér befizetendő a Tiszántúli Református Egyházkerület pénztárába. Tehát szemben a nyomdavállalat ajánlatában foglalt 50 százalékkal, tényleg csak 19 pengő 50 fillér az, amit a nyomdavállalat a tiszta hasznóból a nevezett Egyházkerület pénztárába befizet.

„Egyébként amiről a nagyközségnek egyáltalán tudomása nincsen, az idén a nevezett nyomda a már meglevőhöz egy újabb vonalozógépet szerzett be, hogy így most már üzleti könyveket is nagy tömegben gyárthasson.

De hogy milyen hihetetlen módon, valósággal hatalmi szóval intézheti ezen nyomdavállalat az ő ügyeit Magyarország tisztességes gyáripára és kereskedelme rovására, azok megrottására és tönkretételére, elég rámutatnom arra a legutóbbi eseményre, ami az irkapapir beszerzésével kapcsolatban történt. Tudvalevő ugyanis, hogy a papírok vámtételeit horribilis mértékben felemelték, az iskolai könyvkiadók és irkagyárosok részére azonban a minisztérium még ebben az évben kivételesen megengedte, hogy bizonyos mennyiségű irka és iskolakönyv céljaira papir kedvező vámtétellel legyen behozható azzal a feltétellel, hogy mindegyik cég a használt mennyiségnek egyharmadrészét beföldi, tehát a diósgyőri papírgyártól tartozik beszerezni. Ennek következtében a kereskedelmi minisztérium megbizta az irkagyárosok megbizott-

BÁRTFAGYÓGYFÜRDŐ
Klimatikus gyógyhely.
Vérzegényeknek, női bajok ellen, idegeseknek, rheumásoknak és a légzőszervek hurujátalnak a legkiválóbb orvosok által jóvalva.
Teljes napi penzió a főszobában Kc 35 — Csehszlovákia legolcsóbb fűrdőhelye.
— Uj csehulovák men-trend szerint elsőrangú vasuti összeköttetés és vízszautazásnál litem 50 százalékos vasuti kedvezmény. Kérjen prospektus: Igazgatóság rosvaké Kupala (Bártfa).

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben

Kedvező
fizetési feltételek

SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Debrecen, Piac-utca 79.

Az előrehuzódott védelem mellett a balszélső letut és a tisztán álló összekötő védhetetlenül küldi a góba. 2:0.

Sorozatos NyTVE támadások után a 41. p-ben Kurz lövését a jobbhatvéd kézzel menti, a megítélt tizenegyest Sipos a sarokba lövi. 2:1.

A II. féldőben a NyTVE erősíti az iramot, teljesen átveszi az irányító szerepet, de a gólhelyzetek özönét az erősen foglalkoztatott Négyessy nem képes kihasználni. A mérkőzés végén az iram lanyhul és eredmény elérésére már nincs a játékosoknak ereje.

Kerületi ifjúsági birkozóverseny.
A Debreceni Torna Egyesület július 17-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel az egyesület Péterfia uca 76. szám alatti tornacsarnokában (kedvező idő esetén szabadterén) kerületi ifjúsági birkozóversenyt rendez 5 súlycsoportban és pedig: pehelysúly 55 kilogramig, könnyű 60 kg-ig, kisközép 65 kilogramig, nagyközép 70 kilogramig és nehézsúly 70 kg-on felüliek részére. A versenyen az 1908. és az azt követő években született és az MBOSZ által leigazolt versenyzők indulhatnak. Minden versenyző születési bizonyítvánnyal köteles születési évét igazolni. Semmiféle más igazolást el nem fogadnak az indulók részéről. Az egyes súlycsoportok győztese nagybronz, a második és harmadik helyezette pedig kisbronz, érmet kap. Nevezések Paulovich Pál kerületi előadó címére (Debrecen, Böszörményi ut 6. sz.) küldendők. Nevezési határidő július 12-én este 6 óra. Ezen időn túl nevezések el nem fogadhatók. Nevezési díj személyenként 0.58 pengő, mely összeg a mérlegelésnél fizetendő. Mérlegelés a verseny színhelyén, délután 2 óratól.

Felhívás. Felhívom az összes egyesületek birkozó szakosztályának előadóit, hogy szombaton, július 9-én este 8 órakor Debrecenben, az Angol Királynő külön termében tartandó előadói értekezleten okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Steinfeld István kerületi előnök.

Gombos második helyre szorult Cremonában. Kedden éjjel lejárték be a cremonai nemzetközi vívóversenyt a kardvívás döntőjével. A tizenkettes döntőben irtózatoss küzdelem folyt és már az ötödik fordulónál senkisémet akadt, aki nem szenvedett volna legalább egy vereséget. A verseny vége felé a magyar Európa-bajnok, dr. Gombos Sándor és az olasz Bini vezetett egyaránt egy-egy vereséggel, amikor a két rivális szembe került egymással. A rendkívül heves és izgalmas küzdelemből Bini került ki győztesen és ezzel ő nyerte meg a versenyt is. Gombos a második helyre szorult. A magyarok közül még ketten jutottak döntőbe. Petschauer váratlanul

gyengén szerepelt és nemcsak Bini és Gombos előzte meg, hanem eléje került a német Casimir is, akit pedig a bécsi versenyen Petschauer nagy fölényvel kétszer is megvert 5:1, 5:1 arányban. — Meglepően jól szerepelt Szelényi, aki a kilencedik helyet foglalta el. A cremonai kardverseny végső eredménye a következő: 1. Bini (Olaszország) 9 győzelem, 2. Gombos (Magyarország) 8 győzelem, 3. Casimir (Németország) 7 győzelem, 4. Petschauer (Magyarország) 6 győzelem, 5. Salafien (Olaszország) 6 győzelem, 6. Gaudini (Olaszország) 5 győzelem, 7. Pernizzi (Olaszország) 5 győzelem, 8. Pignotti (Olaszország) 4 győzelem, 9. Szelényi (Magyarország) 2 győzelem, 10. Ganiels (Hollandia) 2 győzelem, 11. De Vecchi (Olaszország) 1 győzelem, Marci visszalépett.

KÖZGAZDASÁG

Nagy a vételkedv a gabonapiacra

Határidőzlet előfordult kötései:
Buza: Március 31.40, 50, 54, 56, 70, 80, 90, zárlat: 31.82—86. Október 29.14, 121, 26, 28, 18, 38, zárlat 29.36—383.

Készárnyzlet hivatalos árjegyzősei: Az obuzá árjegyzése változatlan. Pestvidéki rozs 26.55—26.80, egyéb rozs 26.55—26.80, takarmányárpa I. 22.00—23.00, tengeri 21.10—21.20, zab I. 23.50—23.80, zab II. 23.10—23.40, repce 42.00—44.00, korpa 20.00—20.20.

Ferencvárosi sertésvásár. Maradvány 604, felhajtás 943, eladott 601. Árak: könnyű 1.36, 1.43.

A Magyar-Francia Biztosító Társaság Ormody Vilmos elnöke alatt július 5-én tartotta 1926. évi 47-ik rendes közgyűlést, amely az igazgatóság által előterjesztett mérleglet elfogadta és elhatározta, hogy 1926. üzletévre részvényenként a múlt évi 6000 koronával szemben 10.000 korona osztalék fizetessék. Egyben elhatározta a közgyűlés az eddigi 20 P névértékű részvénynek 2 $\frac{1}{2}$:1 arányban 50 P névértékű részvényre való összevonását. Az igazgatóság indítványához képest a közgyűlés elhatározta az alaptőkének 10.000 50 P névértékű részvénynek kibocsátása által 500.000 P-ről 1.000.000 P-re való felemelését olyképen, hogy az összes új részvények 1:1 arányban a régi részvényeseknek 62 P árban felajánlatsanak. A régi részvényesek által netalán át nem veendő részve-

nyek elhelyezése a kibocsátási áron biztosítva van. Az elővételi jog július 7-től 15-ig bezárólag a társaság pénztáránál, valamint a **Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál** gyakorolható. Ugyanott esz közölhető az 1926. évi osztalék-szelvényeknek beváltása. Az igazgatóság eddigi tagjai és pedig Ormody Vilmos (elnök), Auvinet Pál, a Les Réassurances igazgatója, Grosz Manó ügyvezető igazgatója, Gouda Walter, a „Ros-sia” igazgatója, Michel Albert, a Cie Européenne de Réassurance igazgatója, Mihályi Zoltán vezérigazgató és dr. Stein Eml, a **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ügyvezető igazgatója** mellett új tagul a Meuschel Walter ur, a Münchener Rückversicherungs Gesellschaft igazgatója, a választmány új tagjaul pedig dr. Lukács György v. b. t. t., Palugyai Mór és gróf Zichy Géza Lipót választottak meg

Galgóczi magántanfolyam és jogszeminárium

Budapest VIII., Mária Terézia-tér 3. (Baross-u.)
Előképzett középiskolai magánvizsgákra, érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra
Kitűnő jegyzetek!!!

Málnai intézet

38-ik iskoláévi
Budapest, VI., Bejza-u. 20.

Elemi fiu- és leányiskola
Leánylyceum

Egyéves kereskedelmi tanfolyam internatus beutalók és felbentelők növendékek számára.

Felvilágóítást nyújt az igazgatóság

Tégla

legelőcsőbb beszerzési forrása
KLEIN SÁMUEL
téglagyár, DEBRECEN
Iroda Deák Ferenc uca 3. Telefon 557, telep 50.

Hirdetmény.

A Falk Armin és Társa Első Debreceni Mechanikai Kefeggyár r.-t. és a Stern József és Testvére Kefeggyár r.-t. 1927 március 26-án tartott közgyűlésükön az egyesülést kimondották akként, hogy a Stern-gyár beolvadt a Falk-gyárba, melynek új cégzövege a következő lett: „Egyesült Kefeggyárak Részvénytársaság Falk—Stern.”

Felhívom a Stern József és Testvére Kefeggyár r.-t. hitelezőit, hogy követeléseiket jelen hirdetmény közzétételétől számított 6 hónap alatt jelentésk be.

Egyesült Kefeggyárak Részvénytársaság Falk—Stern.

Kérje mindenütt, ha

TŰZOLTÓSISAKOKAT

vásárol

Sisak- és Fémárugyár, Kőszeg

:EISNER KAMILL

az egyedüli magyar gyár
gyártmányait.

Mentőszekrény

minden nagyságban és kivitelben.

ALKATRÉSZEK

külön kaphatók

SCHÖN SÁNDOR

kezdő-, kötszer- és orvosai műszertárában Debrecen, Piac-u. 14. Csapó-u. sarok. Telefon 11-55

APRÓ HIRDETÉSEK.

VÉTEL

Iparosok figyelmébe!
Mindenféle kész, haszonra való vasak legelőcsőbban kaphatók. — Rezet, ölmot, cinket, ócska vasat legmagasabb árban veszek. Würdiger, Késes uca 90. 431

ELADÁS

Parketta,
ócska cserép, ajtók, ablakok eladók. Csapó u. 23. 4633

Homokfutó
kétkerékű kocsit, új, alig használt eladó. Ullmann, Piac u. 69. 913

Üvegfal
ajtóval eladó. Fábán, Csapó 56. 4601

Csapó uca 67.,
Bálint József asztalos ajánlja saját készítésű butorait. 306

Kérdezze
meg, aki már látta a Sörkabarét, hogy milyen? 870

Tiszafüreden
forgalmas uccában ház eladó 34 éve fennálló mézszárszéssel és annak berendezésével. Tudakozódní lehet Braun Sámuelnél, Tiszafüred 4581

Malom.
Évtizedek óta fennálló vám- és kereskedelmi malom az Alföld legjelentősebb városában, buzavidéken, családi okokból eladó vagy bérbéadó. Ajánlatok dr. Sebestyén Lipót ügyvédi irodájába küldendők, Debrecen, Piac 49. 4599

Most érkezett
női és uridivat cipők olcsón lesznek árusítva. Makói cipőlerakat, Széchenyi uca 44. 315

Új üzlet!
Óriás mosószappan —.48 fillér, 1 liter „Shell” benzín —.48 fillér, az összes háztartási és gazdasági cikkek feltűnően olcsón kaphatók. Belvárosi Festékház, Hatvan uca 2. 897

Tűzfitelep,
villamos fűrészelő és aprító berendezéssel, részvénykerettel együtt eladó. Cim a kiadóban. 860

Parketlényesítő
padlóakk különlegességek, kályha ezüst, zomáclakkok minden színben kapható Klein Vilmos festéküzletében, Arany János u. 10. (udvar). 363

Olcsón
vehet gummitalpu tornacipőt minden színben Emerich Samu cégnél, Csapó uca 7. 231

JÓMINŐSÉGŰ
csertégla és cserép kapható a Tóth és Sebestyén rt. Kishegyési uti téglagyárából. — Eladása Simonffy uca 1/a. II. emelet. Telefon 6-10. 388

Bor,
tisztán kezelve, Wertheim szekrény, deszkák, állványok eladók. Markbreit, Rakovszky 1. 4602

Angol
férfi és női szövetek leszállított árban hitelképeseknek részletre Weisz Ignácnál, Piac 73. 303

Kóser
tokaji öbor literje 2 pengő, friss cerezs-vaj, gyenge tavaszi juhturó Kupfer fűszeresnél, József kir. herceg uca. Ugyanott 2 darab idei hitelesítésű asztalmérleg eladó vagy kölcsön kapható, 1 darab kutszivattyu eladó. 4636

veszteségeikért bőven kárpótolja magát.

Hogy milyen eszközökkel dolgozik és dolgozhatik egy ilyen központon fentartott vállalat, amellyel szemben a tisztességes ipar és kereskedelem teljesen védtelenül áll, méltóztassék megengedni, hogy a „Tanítók Lapja” című lapból néhány szemelvényre rámutassak, mert hiszen ezen lapnak csaknem minden számában valami megjelenik a nevezett nyomdavállalat érdekében.

Például a „Tanítók Lapja” 1926 június 1-én megjelent számában a következő foglaltatik:

„Ki nincs készen a legkomolyabban arra, hogy a legutolsó gyermek tankönyv- és írószerszükségletét is a Méliusznál szerezze be.”

Majd később:

„Ezennel jelezzük, hogy a fentebb jelzett uton a legtöbb tanítótól beérkezett hozzánk továbbítás végett a tankönyv- és írószerszükségletek, amelyeknek már eddigi összege meghaladja a kétszáz milliót, amely tehát már eddig is 13% — huszonhatmillió koronát fog juttatni a mi nemes céljainknak.”

A „Tanítók Lapja” 1926. július 1. számában:

„Dobó Sándor ismertette a Méliussszal kötött egyezséget, amely szerint minden vásárlásnál 13 százalékos illetéket meg az ORTE-t. Az egyházkerületi tanító egyesület szívesen, lélekkel csatlakozik a megindított mozgalomhoz és elkötelezi tagjait tehát, hogy a növekedék tankönyv- és írószerszükségletét már az 1926-27. iskolai évtől kezdődőleg Debrecenből a Méliusz cégtől szerezze be.”

Majd később:

„A gyűlés Dobó Sándor tanítótestületi elnök indítványára határozatban kimondja, hogy könyv- és más iskolaszereket a Méliusz debreceni könyvkereskedéséből fogja beszerezni, megbizva az elnökséget, hogy hasson oda, miszerint ne csak a járáskör, hanem az egész magyarországi tanítók fogadják el e határozatot.”

A „Tanítók Lapja” 1926. július 15-iki számában:

„Egyetemes Konventünk megbízottjával, a Méliusz céggel megindultak a tárgyalások, 13 százalékos részesedést biztosítatik.”

Majd később:

„Az országos vezetőség teljes egészében magáévá teszi az ORTE-nak a Méliussszal kötött szerződését, azt egyesületileg és egyénileg kötelezőnek ismeri el, mert református tanító nem vehetnehet akkorát, hogy a Méliussszal való szerződést ne támogathatná.”

Majd később:

„Elhatározta a közgyűlés, hogy a jövő iskolai évtől tankönyveket és iskolaszereket a Méliusz könyvkereskedésben vásárol.”

A „Tanítók Lapja” 1926. augusztus 1-én megjelent számában:

Milyen eszközökkel dolgozik a városi nyomda könyvkereskedése?

De rámutatok arra is, hogy a majdnem 4000 növendékét számláló debreceni ipariskola igazgatósága a múlt tanév elején felhívást bocsátott ki az iparosokhoz, amelyben felhívta őket, hogy minden növendék tankönyv és tanszerekre — nem emlékszem pontosan már mennyit, — de

néhány százezer koronát hozzon fel az intézetbe, mert egyöntetű tanszereket akarván használni, csakis az intézetben megvásárolt tanszereket fogadják el.

Az így összegyűlt összegért, amely a milliót meghaladja, aztán az intézet igazgatósága a köny-

Gyönyörű antik Biedermayer és Emplérbatorok eladó!
Miklós ucca 4. I. emelet.
Értekezni naponta 12-1-ig.

„És ha valamelyik tanító nem a kerület által kijelölt cégtől rendel meg a tankönyveket, felelősi vétséget követ el.” Majd később:

„Az igazgatók szedjék össze tehát az osztályvezetőktől a megrendelést és küldjék meg azt az egyházmegyei elnöknek, aki viszont egybegyűjtve az egész egyházmegye területéről a hozzá befolyó megrendeléseket, átteszi azt a titkárnak.”

A „Tanítók Lapja” 1926. augusztus 15-én megjelent számában:

„Az osztálylétszám és így a tankönyvszükséglet, amennyiben a pótbéírások augusztus végén megtörténnek, szeptember 3-ára teljesen megállapíthatók, tehát az igazgatók által összeszedett tankönyvrendelések 5-ére már beküldhetők az egyes egyházmegyei elnököknek, hogy azok megállapítván a rendelések összegét, beküldjék azt 7-ére a bizományoshoz (Méliuszhoz). Irkákrol és más írószerekről elfeledkezni szintén nem szabad, mert abból a legutóbbi végleges megállapodás szerint szintén 13 százalék jár, azonban kifejezetten Méliusz irkát kérjünk és így, mint már mult számunkban, illetve körlevelünkben is jeleztük, csak annyit, amennyi karácsonyig elég. Karácsonykor újra feladunk egy kis megrendelést írószerekekben és husvétkor ismételtet. Így a legszegényebbek is megbirják. S ha mindenki egységesen csinálja, csak irkákiból megcsinálhatunk százmilliót játszva, könnyedén.”

A „Tanítók Lapja” 1926. október 1-én megjelent számában:

„Az egyik kollégánk, hogy többről ne szóljunk, bejött egy szép napon a Méliuszba, levágott fejű ORTE rendelőlapot hozva magával, melyen az iskolaszéki elnök pecsétje és aláírása is ott volt s arra kérte a Méliusz üzletvezetőjét, ki úgy látszik külön tanítónak bizonyult, mint egyik-másik tanító, hogy a 7.200.000 koronás rendelése után járó 13 százalékos fizessék ki az ő számára. Az üzletvezető ur tiltakozott ez ellen, hivatkozva az ORTE magas tanszereit, amire kollégánk magyarázat nélkül sarkon fordult és elment a debreceni céghez, amely legkevésbé sem törődik mással, mint saját anyagi helyzetével, az egyed számára igéri a 13 százalékos. A dolog tudomásomra jutott és azonnal felszólítottam az illetőt, hogy szíveskedjék nekem hivatalosan jelenteni, milyen célra és kinek a megbízása folytán vont el az ORTE jöletit intézményeitől 936.000 koronát.”

A legutóbbi közlemény szerint tehát még felelősségre is vonják a tanítókat, mert egy másik könyvkereskedésben merészelt beszerezni a tankönyveket, dacára annak, hogy a Méliusz könyvkereskedés kiadványát szerezte be, de szerintük még ez sem megengedhető, mert azt is közvetlenül náluk kell, hogy beszerezze.

veket és tanszereket egy összegben a Méliusz könyvkereskedéstől, egyedül a Méliusz által megállapított, senki által nem ellenőrzött áron szerezte be.

A református elemi iskolákban pedig a tanítók egyszerűen összeszedik a pénzeket a növendékektől és egy tömegben a Méliusznál szerzik be a szükségletet.

A város Közművelődési Könyvtára évenként több száz millióra, talán teljes millióra menő könyvtárszükségletét ugyancsak anélkül, hogy bármelyik más könyvkereskedőnek abból egy fillért is juttatna, a városi intézkedése folytán a Méliusz könyvkereskedésben szerzi be.

A tisztességes kereskedelemnek és iparnak az az állásfoglalása és az enyém is az, hogy mindenféle legális versenyt a legnagyobb örömmel üdvözöl, teljesen híve vagyok a szabad versenynek akkor, hogy ha mindenki kereskedő egyenlő fegyverekkel küzd. Hogy ezek a fegyverek azonban nem egyenlők, azt hiszem, felesleges hangsúlyoznom, ha még hozzáteszem azt is, hogy a Városi társulás alkalmával szerződésben

biztosította a nyomdavállalatot, hogy „annak minden tartozéka, bevétele és szükséglete, minnaennemu,

A város érthetetlen 12 milliárdos kölcsöne

Amikor illetékes helyen ezekről a dolgokról egyszer-másszor szó van, azzal szoktak mindig előállani a város emberei, hogy ez nem városi vállalat, mert az részben az Egyházkerület. Hogy ha ez igaz, akkor nem tudom megérteni, hogy

miccsoda jögon ad a város 12 milliárdos kölcsönt egy üzleti vállalatnak, amelynek fele része nem az övé, akkor, amikor a másik fél a befektetett és fentemlített nevetségesen csekély összegben kívül semmivel nem járul az üzlet viteléhez.

De még hogy ha egyenlő mértékben járulna is hozzá anyagilag a másik fél ezen üzlet fenntartásához, akkor is módjában állana a városnak az adófizető polgárok rovására felállított fenti üzlet ellen állást foglalni, még akkor is, ha teljesen egyenjogú társak volnának, annival inkább jogában áll azonban, mert a Város és Egyházkerület között kötött szerződés értelmében a nyomda üzletvezetése tisztán a tanács hatáskörébe tartozik.

Nem bocsátkozom a rendelkezésekre álló adatok bővebb részletezésébe, de fel kell említenem egy csaknem példátlanul álló dolgot: ez a nyomdavállalat Debrecen város tanácsának jóváhagyásával 2 évvel ezelőtt szerződést kötött egy budapesti papirnagykereskedő céggel, amely-

A városi nyomda vezetősége megtevesztette az Egyetemes Református Konventet

Két ilyen nagy erkölcsi testiület tulajdonát képező könyvnyomdavállalat vezetősége tehát

nem átalotta céljának elérése végett az Egyetemes Református Konventet megteveszteni.

mert Debrecen sz. kir. városának a Tiszántúli Református Egyházkerülettel kötött szerződése értelmében:

„A jutalékok levonása után kiutalt tisztá jövedelem évről-évre négy egyenlő részre osztandó és a tisztá jövedelem kéthegyedrészre a könyvnyomdavállalat fejlesztése céljából tartalékalap képzésére fordítandó, egynegyed része Debrecen sz. kir. város házipénztárába és végül szintén egynegyedrésze a Tiszántúli Református Egyházkerület pénztárába beszállítandó.”

Ez azt jelenti, hogy minden 100 pengő hasznából elsősorban levonandó a felügyelő bizottság és az üzletvezető számára 22 százalék, azaz 22 pengő jutalék s az így fennmaradó 78 pengőnek egynegyedrésze, azaz 19 pengő 50 fillér befizetendő a Tiszántúli Református Egyházkerület pénztárába. Tehát szemben a nyomdavállalat ajánlatában foglalt 50 százalékkal, tényleg csak 19 pengő 50 fillér az, amit a nyomdavállalat a tisztá hasznából a nevezett Egyházkerület pénztárába befizet.

Egyébként amiről a nagyközönségnek egyáltalán tudomása nincsen, az idén a nevezett nyomda a már meglovához egy újabb vonalozógépet szerzett be, hogy így most már üzleti könyveket is nagy tömegben gyárthasson.

De hogy milyen hihetetlen módon, valósággal hatalmi szóval intézheti ezen nyomdavállalat az ő ügyeit Magyarország tisztességes gyáripára és kereskedelme rovására, azok megfontására és tönkretételére, elég rámutatnom arra a legutóbbi eseményre, ami az irkacpapir beszerzésével kapcsolatban történt. Tudvalevő ugyanis, hogy a papírok vámtételeit horribilis mértékben felemelték, az iskolai könyvkiadók és irkagyárosok részére azonban a minisztérium még ebben az évben kivételesen megengedte, hogy bizonyos mennyiségű irka és iskolakönyv céljaira papír kedvező vámtétellel legyen behozható azzal a feltétellel, hogy mindegyik cég a használt mennyiségnek egyharmadrészét beföldi, tehát a diósgyőri papírgyártól tartozik beszerezni. Ennek következtében a kereskedelmi minisztérium megbizta az irkagyárosok megbizott-

már meglévő vagy ezentul behozandó községi illetékek, adók és vámték alól mentesek.”

nek értelmében kötelezte magát arra, hogy

20 éven keresztül a nyomdavállalat összes papírszükségletét nevezett papirkereskedő cégnél tartozik beszerezni.

Megint hivatkoznom kell a közszabvány szabályrendeletre, amely ilyen szerződés kötés lehetőségét teljesen kizárja, hivatkoznom kell a jozan üzleti gondolkodásra, amely előtt teljesen megmagyarázhatatlan, hogy milyen indokok tennek szükségessé azt, hogy egy vállalat 20 évre ilyen módon egy cégnek lekösse magát. Ez is igazolja, hogy az adófizető polgárok rovására — azok tudtán kívül — milyen dolgok történnek.

De hogy milyen eszközökkel dolgozik a jelzett nyomdavállalat, elég rámutatnom arra, hogy amikor a szóltán kiadói jogának megszerzése érdekében az egyetemes Konventhez benyújtotta ajánlatát, a többek között a következőket mondja:

„Ez a vállalkozás nem részvénytársaságok, nem egyes vállalkozók anyagi érdekeit szolgálja, hanem az egyetemes reformátussággal, mert hiszen a vállalkozásból rennmaradó tisztá haszon felérése a vállalat fejlesztésére szolgál, teierésze pedig visszaadatik a Tiszántúli Református Egyházkerület pénztárába.”

„Az összes irkagyárosokat igenyek bejelentésére záros határidőn belül felszólítsa, ilyen felszólítást kapott Debrecen városi könyvnyomdavállalata is, amely vállalat lakonikus rövidséggel azt válaszolta, hogy „szükségletünk fedezve van”.

Mikor ilymódon azután a kiutalt kontingenst a többi irkagyárosok között a minisztériumban szétszótották s mikor már a kiutalási okmányok készen, expedicióra vártak, egyszerre megjelenik a kereskedelmi minisztériumban a városi nyomda üzletvezetője, erélyesen kikel az ellen, hogy részükre papir nem utaltatott ki, kéri, hogy részükre kilenc vagon még a délelőtti folyamán kiutaltassék, mert ha ez nem történik meg, akkor majd gondoskodik róla, hogy az ügyet elintéztessék. Erre a kereskedelmi minisztérium illetékes osztálya, ahelyett, hogy azt válaszolta volna, miszerint a terminus már lejárt és a városi nyomda bejelentése alapján egyáltalán nem utaltatott ki papir, ijedten telefonált a nevezett megbízottnak, megkérdezve tőle, hogy mi itt a teendő és azon nézetüknek adtak kifejezést, hogy ezt így kell nyelni nem lehet, a kiutalást meg kell változtatni és a városi nyomda részére a másoknak kiutalt papirból legalább 5 vaggont ki kell utalni.

A megbízott, hosszas tárgyalások után, hajlandó volt ebbe belemenni, — amit egyetlen gyárosával az országának meg nem tett volna, — de azt a határozott feltételt kötötte ki, hogy legalább 3 vagon papirt a városi nyomda a diósgyőri gyártól is köteles legyen átvenni. Erre azután a nyomda vezetője kategórikus rövidséggel kijelentette, hogy ő ennek a kívánságnak nem tehet eleget, őt szerződés kötelezi arra, hogy összes papír szükségletét 20 évig

BÁRTFAGYÓGYFÜRDŐ
Klimatikus gyógyhely.
Vérzegényeknek, női bajok ellen, idegességek, rheumásoknak és a légzőszervek hurujátmal a legkiválóbb orvosok által javallva.
Teljes napi panzió a fürdőházban. Kc 35 — Csehszlovákia legelősbő fürdőhelye.
— Uj csehszlovák menetrend szerint elsőrangú vasúti összeköttetés és vízszállításnál litem 50 százalékos vasúti kedvezmény. Kérjen prospektus: **Igazgatóság rdevéke Kupelo (Bártfa).**

1927

SIN
van
rég be
fiz
SING
RE
Debrec

Az el
lett a
tán a
nu

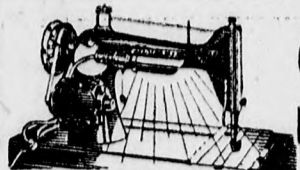
Sorozat
a 41.
jobb
megit

A II.
az iram
nyito
özönés
Négyes
A mérk
és cred
játékos

Kerül
A Debr
lus 17-é
kezdett
ca 76.
ban (k
térén)
verseny
és pedg
könnyű
gramig,
és nehé
szére. A
azt köv
az MBC
zók ind
zó szüle
les szüle
féle má
nak az
sulycsop
a másod
je pedig
vezések
clóadó
ményi ut
zési hat
óra. Ez
nem fo
személy
összeg
Mérlegel
delután

Felhív
egyesüle
nak elő
höz 9-én
ben, az
mében t
ten okv
jenek. S
nök.

Gomb
Cremoná
ték be a
vóversen
vel. A t
zatos k
ötődik f
aki nem
egy vere
fél a m
Gombos
vezetett
séggel, a
be kerül
heves ér
Bini ker
ő nyerte
bos a m
magyarok
tak dönt

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben
Kedvező
fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Debrecen, Piac-utca 79.

Az előrehuzódott védelem mellett a balszélső letut és a tisztán álló összekötő védhetetlenül küldi a gölba. 2:0.

Sorozatos NyTVE támadások után a 41. p-ben Kurz lövését a jobbátvéd kézzel menti, a megítelt tizenegyet Sipos a sarokba lövi. 2:1.

A II. félidőben a NyTVE erősíti az iramot, teljesen átveszi az irányító szerepet, de a gólhelyzetek özönét az erősen foglalkoztatott Négycs nem képes kihasználni. A mérkőzés végén az iram lanyhul és eredmény elérésére már nincs a játékosoknak ereje.

Kerületi ifjúsági birkozóverseny.
A Debreceni Torna Egyesület július 17-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel az egyesület Péterfia uca 76. szám alatti tornacsarnokában (kedvező idő esetén szabadterén) kerületi ifjúsági birkozóversenyt rendez 5 súlycsoportban és pedig: pehelysúly 55 kilogramig, könnyű 60 kg-ig, kisközép 65 kilogramig, nagyközép 70 kilogramig és nehézsúly 70 kg-on felüliek részére. A versenyen az 1908. és az azt követő években született és az MBOSZ által leigazolt versenyzők indulhatnak. Minden versenyző születési bizonyítvánnyal köteles születési évét igazolni. Semmiféle más igazolást el nem fogadnak az indulók részéről. Az egyes súlycsoportok győztese nagybronz, a második és harmadik helyezette pedig kisbronz, érmet kap. Nevezések Paulovich Pál kerületi előadó címére (Debrecen, Bőszörményi ut 6. sz.) küldendők. Nevezési határidő július 12-én este 6 óra. Ezen időn túl nevezések el nem fogadtnak. Nevezési díj személyenként 0.58 pengő, mely összeg a mérlegelésnél fizetendő. Mérlegelés a verseny színhelyén, délután 2 órától.

Felhívás. Felhívom az összes egyesületek birkozó szakosztályának előadóit, hogy szombaton, július 9-én este 8 órakor Debrecenben, az Angol Királynő külön termében tartandó előadói értekezleten okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Steinfeld István kerületi elnök.

Gombos második helyre szorult Cremonában. Kedden éjjel fejezték be a cremonai nemzetközi vívóversenyt a kardvívás döntőjével. A tizenkettes döntőben irtózatoss küzdelem folyt és már az ötödik fordulónál senkiesem akadt, aki nem szenvedett volna legalább egy vereséget. A verseny vége felé a magyar Európa-bajnok, dr. Gombos Sándor és az olasz Bini vezetői egyaránt egy-egy vereséggel, amikor a két rivális szembe került egymással. A rendkívül heves és izgalmas küzdelemből Bini került ki győztesen és ezzel ő nyerte meg a versenyt is. Gombos a második helyre szorult. A magyarok közül még ketten jutottak döntőbe. Petschauer várattla-

nul győztesen szerepelt és nemcsak Bini és Gombos előzte meg, hanem eléje került a német Casimir is, akit pedig a bécsi versenyen Petschauer nagy fölényvel kétszer is megvert 5:1, 5:1 arányban. — Meglepően jól szerepelt Szelényi, aki a kilencedik helyet foglalta el. A cremonai kardverseny végső eredménye a következő: 1. Bini (Olaszország) 9 győzelem, 2. Gombos (Magyarország) 8 győzelem, 3. Casimir (Németország) 7 győzelem, 4. Petschauer (Magyarország) 6 győzelem, 5. Salafien (Olaszország) 6 győzelem, 6. Gaudini (Olaszország) 5 győzelem, 7. Pernizzi (Olaszország) 5 győzelem, 8. Pignotti (Olaszország) 4 győzelem, 9. Szelényi (Magyarország) 2 győzelem, 10. Ganiels (Hollandia) 2 győzelem, 11. De Vecchi (Olaszország) 1 győzelem, Marci visszalépett.

KÖZGAZDASÁG

Nagy a vételkedv a gabonapiac

Határidőzlet előfordult kötései: Buza: Március 31.40, 50, 54, 56, 70, 80, 90, zárlat: 31.82—86. Október 29.14, 121, 26, 28, 18, 38, zárlat 29.36—383.

Készárnyélei hivatalos árjegyzései: Az öbuzsa árjegyzése változatlan. Pestvidéki rozs 26.55—26.80, egyéb rozs 26.55—26.80, takarmányárpa I. 22.00—23.00, tengeri 21.10—21.20, zab I. 23.50—23.80, zab II. 23.10—23.40, repce 42.00—44.00, korpa 20.00—20.20.

Ferencvárosi sertésviőr. Maradvány 604, felhajtás 943, eladott 601. Árak: könnyű 136—143.

A Magyar-Francia Biztosító Társaság Ormody Vilmos elnökle a alatt f. hó 5-én tartotta 1926. évi 47-ik rendes közgyűlését, amely az igazgatóság által előterjesztett mérleget elfogadta és elhatározta, hogy 1926. üzletévre részvényenként a múlt évi 6000 koronával szemben 10.000 korona osztalék fizetessék. Egyben elhatározta a közgyűlés az eddigi 20 P névértékű részvénynek 2/3:1 arányban 50 P névértékű részvényre való összevonását. Az igazgatóság indítványához képest a közgyűlés elhatározta az alaptőkének 10.000 50 P névértékű részvénynek kibocsátása által 500.000 P-ről 1.000.000 P-re való felemelését olyképen, hogy az összes új részvények 1:1 arányban a régi részvényeseknek 62 P árban felajánlatsanak. A régi részvényesek által netalán át nem veendő részvé-

nyek elhelyezése a kibocsátási áron biztosítva van. Az elővételi jog f. hó 7-től 15-ig bezárólag a társaság pénztáránál, valamint a **Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál** gyakorolható. Ugyanott esz-közölhető az 1926. évi osztalék-szelvényeknek beváltása. Az igazgatóság eddigi tagjai és pedig Ormody Vilmos (elnök), Auvinet Pál, a Les Réassurances igazgatója, Grosz Manó ügyvezető igazgatója, Gouda Walter, a „Ros-sia” igazgatója, Michel Albert, a Cie Européenne de Réassurances igazgatója, Mihályi Zoltán vezérigazgató és dr. Stein Eml, a **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ügyvezető igazgatója** mellett új tagul a Meuschel Walter ur, a Münchener Rückversicherungs Gesellschaft igazgatója, a választmány új tagjait pedig dri Lukács György v. b. t. t., Palugyai Móric és gróf Zichy Géza Lipót választattak meg

Galgóczi magántanfolyam és jogiseminarium

Budapest VIII., Mária Terézia-tér 3. (Baross-u.)
Előképzett középiskolai magánvizsgákra, érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra.
K i t ű n ő j e g y z e t e k !!!

Málnai intézet

38-ik iskolaév
Budapest, VI., Bajza-u. 20.

Elemi fiu- és leányiskola
Leánylyceum

Gyűves kereskedelmi tanfolyam
Internatus bentlakó és félbentlakó
nővételek számára.

Felvilágó írást nyújt az igazgatóság

Tégla

legelőcsőbb bőszerzési forrása
KLEIN SÁMUEL
téglyagyár, DEBRECEN
Iroda: Deák Ferenc ucca 3. Telefon 557, telep 50.

Hirdetmény.

A Falk Armin és Társa Első Debreceni Mechanikai Kefegyár r.-t. és a Stern József és Testvére Kefegyár r.-t. 1927 március 26-án tartott közgyűlésükön az egyesülést kimondották akként, hogy a Stern-gyár beolvadt a Falk-gyárba, melynek új cégszövege a következő lett: „Egyesült Kefegyárak Részvénytársaság Falk—Stern.”

Felhívtnak a Stern József és Testvére Kefegyár r.-t. hitelezői, hogy követeléseiket jelen hirdetmény közzétételétől számított 6 hónap alatt jelentsék be.

Egyesült Kefegyárak Részvénytársaság Falk—Stern.

Kérje mindenütt, ha

TŰZOLTÓSISAKOKAT

vásárol

Sisak- és Fémárugyár, Kőszeg

... EISNER KAMILL ...
a z e g y e d ű l l i m a g y a r g y á r
gyártmányait.

Mentőszekrény

minden nagyságban és kivitelben.

ALKATRÉSZEK

külön kaphatók

SCHÖN SÁNDOR

keztyű-, kötszer- és orvosi műszerfárában Debrecen, Piac-u. 14. Csapó-u. sarok. Telefon 11-55

APRÓ HIRDETÉSEK.

VÉTEL

Iparosok figyelmébe!
Mindenféle kész, haszonra való vasak legelőcsőbban kaphatók. — Rezet, ólmot, cinket, ócska vasat legmagasabb árban veszek. Würdiger, Késes ucca 90. 431

ELADÁS

Parketta,
ócska cserép, ajtók, ablakok eladók. Csapó u. 23. 4633

Homokfutó
kétkerékű kocsí, új, alig használt eladó. Ullmann, Piac u. 69. 913

Üvegfal
ajtóval eladó. Fábán, Csapó 56. 4601

Csapó ucca 67.,
Bálint József asztalos ajánlja saját készítésű butorait. 306

Kérdezze
meg, aki már látta a Sörkabarét, hogy milyen? 870

Tiszafüreden
forgalmas uccában ház eladó 34 éve fennálló mészárszékekkel és annak berendezésével. Tudakozódni lehet Braun Sámuelnél, Tiszafüred 4581

Malom.
Évtizedek óta fennálló vám- és kereskedelmi malom az Alföld legjelentősebb városában, buzavidéken, családi okokból eladó vagy bérbeadó. Ajánlatok dr. Sebestyén Lipót ügyvédi irodájába küldendők. Debrecen, Piac 49. 4599

Most érkezett
női és uridivat cipők olcsón lesznek árusítva. Makói cipőlerakát, Széchenyi ucca 44. 315

Új üzlet!
Óriás mosószippan — 48 fillér, 1 liter „Shell” benzín — 48 fillér, az összes háztartási és gazdasági cikkek feltűnő olcsón kaphatók. Belvárosi Festékház, Hatvan ucca 2. 897

Tűzfiatelep,
villamos fűrészelő és aprító berendezéssel, részvénykerettel együtt eladó. Cim a kiadóban: 860

Parkettfényesítő
padlólakkk különlegességek, kályha ezüst, zomáclakkok minden színben kapható Klein Vilmos festéküzletében, Arany János u. 10. (udvar). 363

Olcsón
vehet gummitalpu tornacipőt minden színben Emerich Samu cégnél, Csapó ucca 7. 231

JOMINÓSÉGŰ
csertégla és cserép kapható a Tóth és Sebestyén rt. Kishegyesi uti téglyagyárából. — Eladása Simonffy ucca 1/a. II. emelet. Telefon 6-10. 388

Bor,
tisztán kezeelve, Wertheim szekrény, deszkák, állványok eladók. Markbreit, Rakovszky 1. 4602

Angol
férfi és női szövetek leszállított árban hitelképeseknek részletre Weisz Ignácnál, Piac 73. 303

Kóser
tokaji óbor literje 2 pengő, friss ceresz-vaj, gyenge tavaszi juhtúr Kupfer fűszeresnél, József kir. hereceg ucca. Ugyanott 2 darab idei hitelesítésű asztalmérleg eladó vagy kölcsön kapható, 1 darab kutszivattyu eladó. 4636

a legelegánsabb kis autó.

Ara mégis rendkívül olcsó!

Kérjen árajánlatot és bemutatást.

Vezérképviselő: Debreceni Autóforgalmi r. t. Debrecen, Hatvan ucca 53. Tel.: 7-28, 15-12

Motorkerékpár,
keveset használt, modern, Excelsior-gyártmány, eladó. Megtekinthető Rosenberg és Hammernél. 4630

Permetezők,
kaszák, kapák, fűrdőkádak, nyug-székek legolcsóbban Nagy vasúztehen, Csapó uccai forduló. 663

Kapák,
ásók, fonatok, méhészeti cikkek, műlép kapható Bakos vaskereskedésében. Csapó 86. 305

Karbolineum
nagy és kis mennyiségben kapható Klein festéküzlet, Arany János ucca 10. (udvarban). 368

A Sörkabaréban
az uri közönség táncol záróráig, beton parket. 870

Cementlapok,
betoncsövek, kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárugyárában, Debrecen, Hatvan-u. 7. 452

MÁRVANYMOZAIK,
cementlapok, betonárak, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Működgyárnál, Fűrdő ucca 2. sz. 388

Singer-
kerékpárok, gumik, alkatrészek legolcsóbban beszerezhetők Molnár Testvéreknél, Nagytemplomnál. — Telefon 727. 680

Cipő olcsósági
Férfi és női gyermekcipők, valamint angol szövetek olcsón beszerezhetők Arany János ucca 8., udvarban Weisznál. 679

Eladó
Jókarban levő ház, beköltözhető, van rajta 3 szoba, 2 konyha, elkerített baromfiudvar, tyúkóla, fűkamrák, szivattyús kut és gyümölcsfák, 375 négyszögöl földdel. Ertekezni a helyszínen: Tócskertet, Faiskola ucca 7/g. Özv. Polgáriné. 3876

BUTOR
legjobb minőségben, legolcsóbb árban, legkedvezőbb feltételekkel. Szántó Zsigmond, Színház-átjáró. 468

Gumikabátot,
gyermekruhát olcsót és jót csak a Budapesti Férfi ruházati üzletben vásárolhat, Csapó ucca 17. Színház-átjáró. 669

Varrógép,
jó állapotban levő, eladó. Vargakert, K. Tóth Kálmán ucca 12. sz. 4587

Denaturálteszsz
kartellen kívüli árban kapható — Polláknál, Miklós ucca 13. Új engedélyhez kérvényeket díjmentesen készítenek. 785

Sírkövek
minden kivitelben leszállított gyári áron részletfizetésre is kaphatók. Hunyadi ucca 14. 777

Butorszínór,
paplangomb Barcza paszományosnál legolcsóbban. Begenfeld tér 3. 229

RÉZOSTOK RÉSZLETFIZETÉSRE
is Mándoknál, Arany János ucca 13. 284

Egyedüli
helyiség Debrecenben a Sörkabaréban, ahol táncolni lehet. 870

Sírkövek,
fejjakövek műköből és természetből legolcsóbban beszerezhetők és megrendelhetők Polgári Lajos, Tócskertet, Faiskola u. 7/g. 3938

Eladó
egy 6 személyes Berliet csukott gépkocsi, vidéki fuvarozásra vagy gyorstehernek igen alkalmas. Piac ucca 81. 4612

Hencserek,
diványok, matracok, készen kaphatók Glattstein kárpitos mesternél, Püspöki palota. 614

SÍRKÖVEK
műköből, természetből olcsón kaphatók a Debreceni Működgyárnál, Fűrdő ucca 2. 388

Kézimunka-
anyagok, fonalak, gépzsurozás, plissirozás legolcsóbban Szilágyinál, Széchenyi ucca 1. 291

TOZIFA
és szén legelőnyösebb beszerzési forrása Erdélyi Tuzifa behozatali r. Telefon 12-50. és 10-93. 388

Válódi
angol tavaszi újdonságok megérkeztek. Hitelképes egyéneknek részletre is. Kupfer, Kistemplombazár. 244

Feltűnő olcsó árban
kaphatók a Gyermekdivatházban Városháza, főkapu mellett mindenféle elsőrangú kivitelben és minőségben készült gyermekruhák: baba ruhák P 2.50-től, játszóruhák P 4.20-tól, Karbion leányka ruhák P 2.70-től, fiú vászonöltönyök P 6.20-tól, fehér damaszt vászon matróruhák fiúk és lányoknak P. 11.60-tól. Gyönyörű kézimunkás grenadin ruháskák a legizlősebb kivitelben.

KERESLET

Tanításra
elfogadtnak középiskolai tanulók Kovács tanár tanfolyamán, Bujdosó ucca 13. 4634

Fűszerszakmában
helyben bevezetett ügynökök fix és jutalékra azonnali belépésre felvétetnek Friedmann Simon fűszernagykereskedőnél, Széchenyi ucca 6. Ugyanott gyakorlott könyvelő is felvétetik. 922

Koporsófestésben
gyakorlott munkások felvétetnek Fabehozatali rt., Hid u. 16. 924

Egy
jó munkás manikűrös kisasszony azonnal felvétetik. Özv. Erdős Lászlóné, Széchenyi u. 1. 4635

Keresek
3-4 szobás modern lakást, azonnali beköltözhető, lehetőleg fő utcán, vagy abba nyíló utcán. — Ügynökök díjaztatnak. Cim a kiadóhivatalban. 4626

Gyermekek
mellé ajánlkozok komoly izraelita urileány. Megkeresések: Fodor Testvérek, Szent Anna ucca 2. 4620

Diesel-gépezés,
alapos szakképzettséggel, hosszabb gyakorlattal keresünk. Ajánlkozás másban vagy személyesen Reiner-malom, Balmazújváros. 4621

Kocsis
megbízható, ügyes, azonnal felvétetik szikvizgyárba. Csokonai ucca 31. szám. 4623

Raktári
munkások felvétetnek. Széchenyi ucca 22. 4625

Keresek
megvételre a Piac ucca közepétől a vasutig terjedő rész valamely mellékútcájában legalább két lakásból álló családi házat. Cim a kiadóhivatalban. 4591

Kifutó fiu
felvétetik azonnalra, Hortobágy-malom, lisztüzlet.

Tisztviselő
10 éves gyakorlattal, mérlegképes könyvelő, önálló magyar levelező, állást keres. Megkeresések 8-46. telefonszám. 4619

Házmesterpár
július 15-re felvétetik. Özv. Fischer Adolfné, Piac 61.

Sziliacs
fürdőbe utitársnőt keresek. Lusztig Ernőné, Sziv ucca 20. sz. 4631

Ügyes
masamódeányokat felvesz Frici kalapszalonn. 4629

VEGYES

Kétszobás
modern lakást mellékhelyiségekkel keresek központban augusztus 1-15-re. Cim: Ladányi, Piac 59. 4632

Bikával
szemben 1-2 butorozott szoba kiadó. Alföldi palota, III. emelet, II. ajtó. 4622

Butorozott
elegáns különbejárta szoba fürdőszobával jutányosan kiadó. Hatvan u. 2. 4624

Egy
szoba, fűkamara pár embernek kiadó július 15-re. Kurucz ucca 110., Kallósnál. 4609

Szigorú
családi műsor, 3 óras előadás a Sörkabaréban. 870

Kiadó
Piac ucca 81. második emeleten egy négyszobás lakás összes mellékkel, melyből 2 szoba, előszoba, konyha azonnal, többi 1928 tavasszal foglalható el. 4627

Gobelin
filét, fehér himzést, toledot vállalok. Hajó ucca 14. 4626

Vendéglősház
körtulnal, kitűnő üzlettel, 380 millió, százötvennel átvehető. — Győr, Budapest. Conti ucca hét.

Zálogház, Hunyadi u. 14.
folyósít előnyös feltételek mellett kölcsönöket ékszerekre, biciklikre, autókra s mindenféle kereskedelmi árukra. 777

Flóbas
mágnetsujtókát
tökéletesen javít,
cipődelejezt
teljes
garanciával
FÖLDVÁRI
SZÉCHENYI U.
55

Sodrony ágybetétet
legjobb minőségben készít
NEUMANN, Péterfia-utca 19.

Barátságos, kellemes
uccai butorozott szoba, villanyvilágítással. — esetleg fürdőszoba használatl azonnal kiadó. Arany Bika-bérház, II. em., 2. sz. 4372

Fűszerüzlethelyiség
mely 30 év óta áll fenn, kiadó augusztus 1-re Teleky ucca 17. szám alatt. Ertekezhetni Bujdosónál, Rákóczi ucca 19.

Divatos
géphimzést vállal Kovács Margit. Péterfia 11. 905

Kalapok
alakítását, tisztítását vállalom. Új kalapok legszébb modellekben olcsón szerezhetők be Oláh József kalapkereskedőnél, Piac ucca 63. 308

Molnár Testvérek
világhírű kerékpárok, varrógépek, alkatrészek raktára, javító műhelye, Nagyttemplomnál. Telefon 727. 680

Lusztig Ernő
műasztalos, Deák Ferenc ucca 10 Vállal mindenféle asztalos munkákat legjobb kivitelben, olcsó árban. 678

A Hortobágy Műmalom RT.
Bőszörményi ut 1. sz. alatti telepen évtizedek óta fenálló lisztüzletben az általános elismert jóminőségű liszt, korpa, tengeri, árpa és darák változatlanul állandóan kaphatók. Telefon megrendeléseket bármilyen kis tételben is házhoz szállítunk. Telefon 179.

Zsinór,
rojt, harisnyafejelés, szemfelszedés Paszománygyárban, Piac u. 32., udvarban. 570

Facementtetők
javítását szakszerűen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 7. 452

„Anni”
kalapszalonn 3 pengőért alakít modell után, 8 pengőért már nyári újdonságok kaphatók. (Csapó u. 58.) 691

A Sörkabaréban
rendszeres éttermi árak, — elsőrendű konyha, kitűnő italok. 870

Szabó vasaló kálybák,
kaszák, kapák, fűrdőkádak, nyug-székek legolcsóbban Nagy vasúztehen, Csapó uccai forduló. 663

MENEKULT ÓRAS
szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat. Rákóczi u. 36. sz.